

“Ziemassvētku” maisi

levadam.

Daudzi šajās dienās man ir vaicājuši, ko es domāju par čekas maisiem un it īpaši par tiem cilvēkiem, kas tur minēti. Lai neatkārtotos kādās savstarpējās sarunās un ietaupītu laiku, uzrakstīju šo. Te būs arī mana attieksme izvērstākā un nedaudz autobiogrāfiskā veidā.

Vieniem čekas maisi šajos Ziemassvētkos ir gluži vai Ziemassvētku vecīša dāvanu vietā, jo nu var uz nebēdu šausmināties par to, cik mums apkārt padomju gados dzīvojuši daudz divkosīgu cilvēku. Toties citiem pilnīgi otrādi- ņem vārdu “plāksterus” un metas visu un jebko piesegt ar frāzēm “tādi bija laiki” vai “visi jau tur ierakstītie nesadarbojās ar režīmu” un tamlīdzīgi...

Ziemassvētki ir piedošanas laiks. Kaut aiz loga ir utilitārs laikmets, kur visu nosaka kapitāla plūsma un ekonomikas rādītāji, vēl šur un tur, un šad un tad cilvēki turpina slavēt garīgās vērtības. Pie kam, daudzi kaut kādu garīgumu dodas meklēt uz reliģiskām organizācijām jeb vēl saprotamāk- uz baznīcām. Un, kā mums to apgalvo masu mēdiji, tieši baznīcai kā sociālai parādībai, neskatoties uz tās skandāliem Latvijā vai ārzemēs, ir liels uzticības reitings. Un gan jau arī pēc čekas maisu publicēšanas cilvēki, saklausījušies ērģeļu skaņas un suģestējošu sprediķu vārdos, atkal cerēs, ka ne tuvu visi cilvēki baznīcās ir mantkārīgi, varaskāri vai vienkārši glēvi. Nu bet tieši tā, – ne visi! Tur atrodam daudz godprātīgu cilvēku. Tiklab ierindas apmeklētāju solos, cik kancelēs. Un tomēr, izskatās, ka ir bijis visādi, un vēl arvien ir visvisādi.

Toties patiesība ir tāda, kāda tā ir – kaila, nepieradināma, īsta – čekas maisos atrodami arī daudz dažādu konfesiju mācītāju un citu baznīcas kalpotāju vārdi. Jau pirms vairākiem

gadiem daži mācītāji no luterāņu sabiedriski politiskās kustības “Atdzimšana un Atjaunošanās” aicināja uz atklātu izrunāšanos sabiedrībā un uz izlīgumu, pirms viss nāk gaismā, un šo “stukaču” vārdus un iesaukas (pseidonīmus) publicē. Bet dīvainā kārtā tieši Baznīca (organizācija), kas pati aicina cilvēkus ik svētdien uz grēksūdzēm un sirds izkratīšanu, šo soli pati nespēra. Ne savā iekšienē, ne arī vaļsirdīgi atzīstoties sabiedrībai savā kolektīvajā nodarījumā. Toties paradoksālā kārtā un vaļsirdīgi šo atzīšanos savlaicīgi veica tieši ar baznīcu mazāk un pavisam pastarpināti saistītie cilvēki no inteligences aprindām – LU profesors Leons Taivāns, dzejnieks Jānis Rokpelnis un vēl daži. Viņu nav daudz, un, vismaz manās acīs, kopš tā brīža viņi iemantojuši dziļu cieņu. Un pat vienalga kāds tur īsti sīkākās detaļās bijis viņu nodarījums. Jo gan jau ar laiku publiskos arī detalizētāku informāciju par kartiņām un vēl kādu informāciju, kur būs kas vairāk par vārdu uzvārdu, pseidonīmu, dzimšanas gadu...

Čekas maisu sakarā arī es vēl nesenos 8-10 gadus tiku vajāts. Un pavisam savādā kārtā. Tāpēc mans stāsts būs tikai par manam atmiņām sasiņā ar vienu vienīgu čekas ziņotāja kartīti, visus citus uzvārdus neminot. Ja nu vienīgi viņu amatus. Ar to būs iesākumā pavisam pietiekami. Un daudzas lietas raksturīšu visai virspusēji lai iekļautos ne pārāk gara raksta formātā. Ja kādam ir vēlme kaut ko izpētīt detalizētāk, tad uz objektīvu vēsturi noskaņotiem radīsies visas iespējas.

Tad nu pie lietas! Jau periodā starp 2000 - 2008. gadam pakāpeniski biju nonācis pie nojausmes un vēlāk pie skaidras pārlicības, ka mans baznīcas darbaudzinātājs - prāvests Andrejs Kavacis ir saistīts ar čeku. Sapratu vēl ilgi pirms tam, kad tika publicēti šādi rakstiski arhīva dati. Par spīti tam, ka prāvesta, mācītāja Andreja Kavača sprediķi un publikācijas bija uzvērti nacionālas ievirzes, enerģiski un nesaudzīgi kritizējot neseno padomju varu un aktīvos politiķus pēcatmodas gados,

es saņēmu arvien skaidrākus un tiešākus brīdinājumus no apkārtējiem cilvēkiem, ka patiesība ir pavisam citādāka, – ka viņa izteikti politiskie sprediķi ir vien piesegs pavisam apgrieztai personas būtībai un darbu realitātei. Mani brīdināja cilvēki, kuri paši no viņa bija cietuši. Un vēlāk, uzmanīgi vērojot apkārt notiekošo, arī mācītāja kabinetā atrodot vairākus sadedzināt aizmirstus papīrus (atstāti tīšām vai netīšām – nezinu...) un, vērojot kas ir tie cilvēki, kas pastāvīgi apciemo manu darbaudzinātāju baznīcā un viņa mājās, soli pa solim es pats nonācu pie šī secinājuma – mans skolotājs ir saistīts ar izlūkdienestu jeb čeku. Sapratu, ka viņam ir komfortabli droša aizmugure un pilnīga runas un rīcības brīvība. Brīžam pat visatļautība un dzelžaini nežēlīgs varas tvēriens. Man šis viss bija tajos gados baznīcas aprindās šoks. Jo nekad savas dzīves laikā neesmu bijis biedrs nevienā partijā, neesmu nevienam pienušis kādu politisku informāciju. Vien ar kompartijas “silto elpu” pirmoreiz sastapos vidusskolā direktora kabinetā, vēlāk padomju armijā VDR (1986-1988), kad ar izmeklēti smalku mobingu tiku spiests stāties komjaunatnē, bet nepiespiests. Neiestājos. Tad nu biju jau psiholoģiski trenēts tobrīd jauns cilvēks. Bet šoks bija tik un tā. Jo baznīca taču...

Mans skolotājs Andrejs Kavacis jau kopš Atmodas pirmajiem gadiem kļuva arī par visas baznīcas īpašumu pārraugu, nodrošinot, ka īpašumi nonāk daudzu ar kompartiju un komjaunatnes aktīvo darbu saistīto cilvēku īpašumā Rīgā un visā Latvijā. Viņi tobrīd bija cilvēki ar visplašāko atpazīstamību Latvijas un pat bijušās PSRS līmenī. Viņš ar šiem bijušās kompartijas cilvēkiem tikās privāti, norunāja darījumus, toties tūlīt, nākamajā svētdienā, viņš no kanceles to visu viņu “sugu” lamāja un rezignēti šausminājās. Prāvests Andrejs Kavacis arī bija tas, kurš 90-ajos gados aktīvi palīdzēja mainīt esošo Baznīcas Satversmi, lai Sinodes vēlēšanās ar nelielu balsu pārsvaru pie varas varētu nākt talantīgs, bet tobrīd materiālo un citu rūpju nomākts ierindas mācītājs ar ģimeni, nevis

ekonomiski neatkarīgs iespējamais arhibīskaps no latviešu kopienas ārzemēs, bez bērniem, kuru, protams, attiecīgiem spēkiem Latvijā, piemēram, kādam no čekas vai bijušās kompartijas vai no jebkuras partijas būtu grūtāk vadīt un materiāli ietekmēt. Andrejs Kavacis vadīja baznīcas finanšu un īpašumu nozares visā it visas Latvijas mērogā. Baznīcas kadru politika īpašumu un varas pārraudzībā bija izmeklēti uzmanīga un gudra. Pat tālredzīga. Prāvestu Andreju Kavaci visi uzskatīja par autoritāti, jo bez viņa neviens lauku “mācītājiņš” nevarēja savā draudzē neko pārdot, vien tikai cerēt uz žēlastību citās Konsistorijas “drūmo vīru” komisijās. Jo Andrejs bija visur. Viņš varēja atļauties nobremzēt vai veicināt jebko, ko vien vēlējās. Viņš varēja izslēgt jebkuru savas draudzes locekli (un tā viņš bieži arī darīja), pēdējam vairs necerot ne uz kādu iespēju apelēt savas tiesības un kaut kur augstāk ko pārsūdzēt.

Prāvestam Andrejam Kavacim bija laba vācu valoda un lieliskas manieres, viņam bija nedalīta autoritāte arī toreizējās Latviešu Trimdas luterāņu Baznīcas un Vācijas (vācu) Baznīcas vadošajās aprindās, līdz ar to informācija un materiālo labumu sadales monopoltiesības, piemēram, humānas palīdzības naudai un mantām. Kam gribēja, tiem arī piešķīra. Viņam allaž piekrita arī citi Konsistorijas locekļi, jo viņi aiz Andreja jutās droši, jo arī viņi savējiem pietuvinātajiem tad varēja visu ko dāvināt pēc saviem ieskatiem. Tobrīd pret baznīcu kā organizāciju tikko radītās valsts valsts finanšu kontroles dienests skatījās saudzējoši. Un arī par šo prāvests Andrejs Kavacis, kā viņš man pats lielījās, bija parūpējies savās tikšanās reizēs ar “īstajiem” cilvēkiem no tā brīža partijas “Latvijas Ceļš”, “Klubs 21” un tamlīdzīgām korporatīvo sakaru ļaudīm, kurus viņš savā publiskajā reliģiskajā darbībā atklāti nemitīgi nolika un zākāja. Un visi brīnījās par to, ka viņam par to nekad nekas nedraud, pat ne par goda vai cieņas aizskārumu. Jo daudzi neapjauta, ka tā bija savdabīga spēle, ko zināja tikai viņš un viņa “klienti”- baznīcas zemes pircēji Rīgā, Valmierā un visā Latvijā.

Tajos gados arī man gadījās vairākas reizes saņemt palielu naudu, par ko man nebija nekur jāparakstās. Es brīnumainā kārtā sākumā biju viņa mīlais audzēknis, jo biju naivs ideālists - paklausīgs, un man bija izteiktas darbaspējas, iniciatīva, es ātri apguvu visu nepieciešamo. Bez tam, es biju gatavs doties uz jebkuru lauku draudzi Vidzemē un par visniecīgāko samaksu. Protams, ka tobrīd pārvietojos ar autobusu vai vilcienu, kas tad vēl kursēja. Nereti pat ar diviem sabiedriskā transporta braucieniem, pārsēžoties, nīkstot pieturās. Burtnieki, Aloja, Mazsalaca, Salacgrīva, Ainaži, Rūjiena... – tā ir tikai neliela daļa no vietām, kur tiku nosūtīts. Es speciāli un nemitīgi tiku atturēts garīgi darboties tieši Limbažos, kaut no baznīcas dzīvoju vien 2,5 km. Limbažu draudzē vadīju Svētdienas skolas stundas, biju pērminderis, dziedāju draudzes korī un kopā ar savu tēvu un brāli sakopām baznīcas teritoriju, betonējām sakristejas grīdu un darījām citus ikdienas darbus. Visa ģimene (pilngadīgie) toreiz drosmīgi 1989. gadā vēl krietni pirms "puča" dienām un barikādēm bijām parakstījušies draudzes "divdesmitniekā", ko ikreiz periodiski prasīja iesniegt Reliģisko lietu departaments, jo nebaidījāmies zaudēt darbu kolhozā un citās vietās, kur strādājām. Tāpat vien, prieka pēc, palīdzējām arī vietējai Limbažu draudzei.

Iespējams, tās bija Andreja Kavača bažas. ka es varētu Limbažos palikt un garīgi iesakņoties. Tāpēc uz Limbažiem toreiz tika sūtīts cits mācītājs (starp citu, arī atrodams čekas maisu sarakstā). Nu neko, braucu uz citurieni... Man Vidzemes draudzēs bija labi panākumi: dievkalpojumi visur bija labi apmeklēti, sekmīgi izvairījās no konfliktiem draudēs un nepretendēju nekur dzīvot un diktēt savus nosacījumus. Un tad kādā dienā 1999. gadā Andrejs, man par pamatīgu pārsteigumu, mani telefoniski uzaicināja vadīt tobrīd otro ietekmīgāko reliģisko kopu Latvijā – Valmieras Sv. Sīmaņa draudzi. Ar nosacījumu, ka man ar ģimeni būs jādzīvo Valmierā tā saucamajā draudzes namā. Es drīkstēju domāt un izšķirties

par šo piedāvājumu tikai vienu diennakti. Šis man bija ļoti grūts lēmums, jo es biju iesācis klātienē studēt teoloģiju Latvijas Universitātē, bez tam man piederēja neliela, bet darbīga zemnieku saimniecība: zeme, mežs, vairākas govīs, zirgs un citi dzīvnieki. To visu tad nu bija jālikvidē. Šis lēmums bija grūts un mokošs. Bet es savā ideālismā toreiz piekritu Andreja Kavača aicinājumam.

Valmieras draudze man bija liels atklājums. Es palēnām pirmās nedēļas tiku iepazīstināts ar visām "mistērijām" un pat lieliem materiālas dabas brīnumiem. Sapratu, ka mana nelielā padsmīte hektāru zemnieku saimniecība laukos ir tīrā kripata iepretī Valmieras draudzes platībām, par kurām man tagad piedāvāja uzņemties vadību. Jo Valmierā sendienās bija divas draudzes- Veides un Valmiermuižas. Abu šo draudžu vēsturiskie kopīpašumi pletās pa pusi pilsētas- tie sākotnēji bija lēšami ap 200(divi simti) ha Valmieras pilsētas (nevis lauku!!!) teritorijā. Un tad vēl vairāki namīpašumi... Tie visi tika mantoti un ar tiesas lēmumu vai bez tā galu galā atgriezti draudzes īpašumā vai arī kompensēti ar līdzvērtīgiem īpašumiem citās vietās. Andreja Kavača vadībā šos īpašumus apvienoja tā, lai uz tiem nevarētu pretendēt kāda cita Valmieras luterāņu draudze, ja tāda tiktu vēsturiski un tiesiski atjaunota zem vēsturiskajiem nosaukumiem (lielā pilsētā tas nebūtu brīnums!). Uz Valmieras Sv. Sīmaņa draudzes zemēm, kā šo apvienoto kopienu vēlāk tiesiski nosauca Reliģisko lietu pārvaldes reģistrā, atradās grandiozas lietas- veselas skolu teritorijas, skolu kopmītnes, ievērojamas Valmieras ražotnes un uzņēmumi, meži (pilsētas teritorijā!) un pat vietējās ielas.

Un tomēr, brīdī, kad ierados, daudz kas jau Andreja Kavača vadībā iepriekš bija izpārdots. Pie kam, pēc dokumentu liecībām- pārdošanas cenas vienmēr 4-5 reizes zemākas par tā brīža tirgus vērtību un pat 2-3 reizes zem valsts noteiktās zemes kadastra vērtības. Daudzas Valmieras draudzes platības bija pārdotas tālajos deviņdesmitajos nevis par naudu bet par

sertifikātiem, kas vēlāk izrādījās tikai “papīriši”. Tas, neapšaubāmi, radīja visiem pamatīgas aizdomas par korumpētu un materiāli ieinteresētu ainu. Ja ne vairāk, tad vismaz par šādas situācijas iespējamību. Bet neviens draudzē neko neiebilda, jo baidījās būt izslēgts no draudzes padomes vai pat pilnībā izslēgts un atsvešināts no draudzes. Un tādi izslēgšanas gadījumi pirms manis bija bijuši vairāki. Daži pat ļoti skaļi – līdz pat vietējās rajona avīzes rakstu līmenim. Kad es atnācu strādāt uz Valmieras draudzi, vairs palikuši 76 ha draudzes zemes Valmieras pilsētā, pustukša draudzes kase un nežēlīgi augsts draudzes ikmēneša izdevumu budžets – komunālie ikmēneša izdevumi. Baznīca bija padomju gados pieslēgta pilsētas centrālajai apkurei. Apkures rēķini nereti sasniedza 700 (septiņi simti) Ls atzīmi mēnesī. Tās bija grandiozas summas priekš draudzes budžeta. Arī par citiem komunālajiem pakalpojumiem, tai skaitā draudzes nama apkuri, elektrību, tekošajiem baznīcas un citu ēku remontiem, uzturēšanu utt. nācās maksāt un kaut kur naudu atrast.

Andrejs Kavacis sev lojālos bija pieradinājis pie periodiskiem materiāliem honorāriem. No sev vien zināmiem resursiem. Bet citreiz pavisam atklāti – no draudzes kases. Daži bija pieradināti periodiski izdod savus ticīgo izdales bukletus, citi - rīkot lekcijas un personiskus mūzikas vakarus. Un ne jau par brīvu, protams! Kaut arī visi draudzē līdz apnikumam un dažādos locījumos lietoja vārdu “kalpot” (ar to laikam jāsaprot, ka Dievam...), tikmēr man ar katru gadu arvien vairāk derdzās šis vārds, jo es dramatiski sāku saprast, ka te ir “vesels bars” īstenībā ik mēnesi fiktīvi – piemēram, ar “trūkcietēju” pabalstiem atalgotu darbinieku.

Materiāli situācija līdz ar to draudzē bija sarežģīta, tādēļ prāvests Andrejs Kavacis uzstāja, ka draudzes zemes ir jāpārdod vēl. Viņš uzskatīja, ka vēl vismaz puse draudzes zemes, t.i. apmēram 30-35 ha Valmieras pilsētā, būtu jāatsavina un nauda jāiegulda tā saucamajā “kalpošanā”. Viņš

bija radījis varas un finanšu sistēmu, lai man kā draudzes vadītājam nebūtu kur likties, – lai es būtu strupceļā. Ja es neklausītu, tad man kristos autoritāte, jo cilvēki bija pieradināti pie šīm materiālo pabalstu priekšrocībām. Bet, kad Andrejs bija jau no Valmieras projām un dzīvoja kārtējās no savām mājām, kuras viņš atkal un atkal ar daudziem apskaužamu vērienu ik pa dažiem gadiem pirka no jauna dažādās ainaviskās Latvijas vietās, es Valmierā paliku savā saspringtajā ikdienā ar tiem cilvēkiem, kuri man bija līdzās. Mēs sasaucām draudzes padomes un valdes sēdes un drudžaini meklējām citas izejas, lai nebūtu jāšķiras no draudžu īpašumiem. Un kā par brīnumu – mums izdevās! Manā vadībā atvērām baznīcu (pirmā ārpus Rīgas, kas lūdzējiem un tūristiem atvērta katru darba dienu), personīgi tikos ar tūristiem, uzņēmējiem. Pacēlām zemes nomas cenas līdz likumā atļautām augšējām robežām un darījām, ko vien tobrīd varējām. Par šo faktu patiesumu ikviens interesents var griezties Valmieras Sv. Sīmaņa draudzes un LELB Virsvaldes dokumentu arhīvā Rīgā un gūt apstiprinājumu par draudzes kolektīvi balsotiem lēmumiem – zemes nepārdošanu. Arī par nomas līgumiem, ziedojumiem, finanšu situāciju un pat par draudzes locekļu skaita pamatīgu kāpumu – līdz pat 1286 cilvēkiem, kas definēti un ar pastāvīgiem ziedojumiem piederēja draudzei. Manā laikā netika pārdots neviens kvadrātmetrs draudzes zemes.

Tomēr mans skolotājs Andrejs vairs ne tuvu nebija priecīgs. Viņš sarunās ar mani vienmēr acīmredzami dusmīgi piesarka. Jo beigās saprata, ka es izvedīšu draudzi no finanšu krīzes un apkārtējās sabiedrības izolācijas, kas iepriekš bija izveidojusies viņa politiski reakcionāro sprediķu dēļ. Andrejs atsevišķi zvanīja draudzes priekšniekam un vairākiem valdes cilvēkiem, lai mēģinātu kaut ko vēl glābt savā labā. Sākumā, kādus piecus gadus, viņam tas neizdevās. Toties, kad es nepārprotami un skaidri Valmierā atteicos uzsākt veikt jebkādas darījumus ar zemes pārdošanu tiem cilvēkiem, kurus viņš man sarunās divatā norādīja, kaut es uzstāju, ka jāpārtrauc izpārdot

baznīcas zeme Valmieras draudzes un pat Latvijas (Baznīcas Konsistorijas) līmenī, bet drīzāk tā prasmīgi ilgtermiņā jāapsaimnieko, tad mans skolotājs seja kļuva sarkana, viņš bija nevaldāmi dusmīgs. Bija vairākas stingras sarunas ar mani, līdz es viņa acīs kritu galējā nežēlastībā. Viņam beidzot bija izdevies noskaņot pret mani vairākus draudzes padomes “atslēgas personas”. Draudzes sēdes vairs nenotika tik saticīgi kā iepriekš. Jo draudzes zemi iegūt pretendēja arī atsevišķi turīgi draudzes padomei pietuvināti cilvēki vai viņu skolasbiedri un paziņas. Ar gadiem es diezgan noguru no šī spiediena, kas brīžam bija vērsts tieši, bet vēl biežāk – netieši. Jo visi zināja, ka jāuzmeklē “vecais mācītājs”, lai mani mēģinātu apiet. Es bieži jutos izdedzis šajā cīņā. Arī sadzīve draudzes namā, kur biju nosolījis mitināties, bija ģimenei nepanesama, kaut apkārtējiem droši vien likās, ka dzīvojam kā pilī. Jā, skaistā ēkā, bet nemitīgi caurstaigājamā. Jebkurš no draudzes cilvēkiem tur nāca un gāja, kad gribēja, nemitīgi kuru mēģinājumi, visvisādas grupu nodarbības utt. Un vēlāk lavīnveidīgi notika tas, kas notika – Baznīcas vadība atrada citu veidu kā man tomēr atrast kādu trūkumu vai nepilnību, piekļūt un izrēķināties gan ar mani, gan ģimeni.

Par esošās Baznīcas korumpēto sistēmu mēs ar sievu sākām runāt arvien skaļāk. Par šo soli mūs abus (un saskaņā ar Satversmi rezultātīvi - arī mūsu bērnus) izslēdza no draudzes un vēlāk arī no baznīcas kā no organizācijas. Tas notika pirms 10 gadiem. Bet ar to vēl visas vajāšanas nebeidzās. Vairākās interneta vietnēs, kur bija ietekme Andrejam Kavacim, un kur atrodamas viņa pseido-nacionālās un pseodo-pretkomunistiskās publikācijas, bija nikni uzbrukumi man personīgi. Šādus tekstus tur un citviet var izlasīt vēl arvien. Visniknāk tas notika no viņa līdzgaitniekiem naida un draudu pārpilnajā - www.tautastribunals.eu, kur līdzveidotājs un rakstu autors Andrejs Kavacis publicējās pat savai pēdējai stundai. Es tiku nežēlīgi zākāts par nodevēju, noziedznieku un vēl visvisādiem izsmējīgiem epitetiem. Visus šos 10 gadus,

kopš mūsu ģimenes un baznīcas ceļi ir šķīrušies, mūsu ģimene pacietīgi ir nesusi šo mākslīgi radītu “kļauzu zīmogu”, it kā tieši mēs būtu tie baznīcas spekulanti un zagļi. Kaut gan mūsu ģimene neko nav tur pārdevusi, bet drīzāk pavisam otrādi – nemitīgi un aktīvi pretojusies izpārdošanas politikai. Jo Andreja Kavača vadībā līdz pat pēdējai viņa mūža dienai tika radītas lētas masu teorijas lētticīgiem cilvēkiem, kuri pat tai situācijai nav nedz klāt stāvējuši, kur nu vēl lasījuši dokumentus! Tikai tāpēc vien, ka bijām vēlējušies strādāt baznīcā, neklausīt vienam čekas aģentam un nepārdot zemi viņa paziņām un draugiem...

Labi, labi, tev, skeptisko lasītāj, par mierinājumu teikšu, ka nebiju jau arī nekāds eņģelītis. Jo no psiholoģiskā spiediena mazpamazām izdegu, zaudēju baznīcā draugus-mācītājus, jo ieteicu viņiem arī citās draudzēs zemi nepārdot, bet pašiem gudri apsaimniekot. Bet viņiem gribējās ātru naudu, automašīnas, mājas, labu algu. Sapratu, ka arī daudzās citās draudzēs ir lielāka vai mazāka ātras naudas kāre vai pat visai uzskatāma mācītāju mantkārība. Sazīmēju kopīgas “latviešu īpašības” daudzos, jo nebija starp mācītājiem gandrīz neviena ilgtermiņā domājoša saimnieka. Draudzes priekšnieki nāca un gāja. Visur vajadzēja celt torņus, remontēt ērģeles, jo tad, lūk, tauta nākšot baznīcā! Bet tas viss bija pašapmāns, kā mēs to redzam no šodienas skatu punkta. Tas viss bija tikai piesegs daudzu personiskai materiālai ieinteresētībai! Paraustīju plecus, zaudēju savu ideālismu, jo jau 2000. gadā traģiski sapratu, ka Latvija tiek nemitīgi “izlīperēta” un izpārdota (par ko nez kāpēc visi attapušies tikai šodien, 2018. gadā!!!)

Pēdējos Valmieras gados sašūpojās mūsu ģimenes un laulību attiecības. Centos kaut ko labot, bet no katras sarunas ar Andreju Kavaci, kas lielā mērā bija atslēgas persona tai situācijai, sapratu, ka nekas vairs nav iespējams attiecībā uz izlīgumu ar baznīcas augstāko vadību. Viņa attieksme bija akmens cieta. Kaut pats viņš bija trīsreiz precējies, un ļoti

daudzi mācītāji bija ar vairākām laulībām vai dubultu personīgo dzīvi, ko daudzi zināja, bet klusēja (starp citu, tā ir vēl arvien). Arī arhibīskaps sazvērnieciski necēla telefonu, kaut iepriekš mums bija ļoti labas un pat ideālas attiecības tīri cilvēciski un baznīcas visaugstākā lēmēj institūcijā – Konsistorijas Prezidijā, kur par stratēģiskiem lēmumiem lēmām vien mēs, trīs cilvēki, kas bijām tautas iepriekš ievēlēti sinodē. Vairākus gadus vismaz vienu dienu nedēļā bez atlīdzības pavadīju Rīgā un citās pilsētās dažādās baznīcas komisiju sēdēs... Pie diviem citiem bīskapiem arī nebija vērts vērsties, jo Latgales bīskaps bija jaunības dienās līdzīgās “žēlastības” attiecībās ar toreizējo prāvestu Andreju Kavaci.

Andrejs, pats būdams latgāļietis (gan pēc valodas, gan izcelsmes), un, kā jau rakstīju - trīs reizes precējies (arī pie altāra), faktiski ļāva savam lojālajam sekotājam Balvos un vēlākajam Latgales bīskapam būt visai brīvam un pat izredzētam savā darbā un karjerā, personiskajā un materiālajā dzīvē. Pie tiem, kas baznīcas pārvaldē zemāki par bīskapiem, vispār nebija jēgas vērsties, jo tie ar “pavērtām mutēm” darīja un dara, un balso to, ko bīskapi viņiem saka. Šādā “unisonā” ikreiz nobalsoja “priekšā celto” arī augstākajā baznīcas pārvaldes sapulcēs – sinodēs. Līdz ar to man vairs nebija nekādu cerību. Nebija izredžu arī pie “ķeizara” jeb pie valsts, jo Baznīca kā organizācija jau pa Saeimas koridoriem tobrīd bija spējusi panākt tiesiskās normas tā, ka es baznīcas lēmumus laicīgās tiesu iestādē pat nedrīkstēju iesniegt, kur nu vēl kaut ko apstrīdēt, jo reliģisko organizāciju likums prevalēja pār darba attiecību likumu. Cerības nebija arī Trimdas latviešu baznīcā, kur Andrejam Kavacim vēl pat vēlīnos pensijas gados bija milzu ietekme. Trimdas latviešu (LELBāl) darbiniekiem rakstīju vairākas e- vēstules, bet neviena no tām netika man atbildēta. Visa ticīgo pasaule bija kļuvusi kā sazvērnieciska siena.

Toties Dievs mani un mūsu ģimeni neatstāja. Viņš ne tik vien ļāva saglabāt mūsu ģimeni, bet deva pie Baznīcas altāra

un vēlāk sapnī atklāsmi turpināt savu darbu pie tiem, kas neko nevēlas saņemt no reliģiskām organizācijām un to draudzēm. Pa šiem gadiem iemācījos fotografēt, tā radot reklāmu savam darbam un savam pasaules uzskatam, ko arvien skaidrāk protu noformulēt un pierādīt arī savā privātprakses atspoguļojumā. Kopš tiem notikumiem, ko šeit aprakstu, apzināti nesaucu neviena mācītāja darbu par kalpošanu. Jo viņiem visiem ir savi konti bankās un savas algas. Es par tādu saucu vien mūku (viņiem nedrīkst būt īpašumi un bankas konti) kalpošanu bez atlīdzības un tās retās reizes, kad kāds mācītājs kaut ko izdara kādam nabadzīgam cietējam par brīvu.

Tāpēc piedod, manu lasītāj, ka mana empātija būs vairāk kopā nevis ar tiem, kuru vārdus skaidrā krievu valodā lasu čekas maisos, bet drīzāk ar tiem, kuri ir bijuši šo ierakstīto vārdu nēsātāju upuri. Daudziem upuriem ir kauns, un viņi par to pat vēl nav uzdrošinājušies skaļāk runāt. Jo, iespējams, nav izturējuši un ir iesaistījušies ar savu parakstu šo vervētāju materiālas vai politiskas dabas dabas lamatās jeb darījumos. Līdz ar to viņi jūtās līdz-kompromitēti un līdz-korumpēti. Tāpēc viņi klusē. Klusē arī **Andrejs Kavacis** ar pseidonīmu “**Bite**” (skat čekas kartiņu) un klusē daudzi viņa laikabiedri, jo viņi miruši. Andrejs nomira 2016. gadā. Lai nu Dieva miers Andrejam un viņam līdzīgajiem! Kaut es vēlējos skaidrību un darīju visu iespējamo, lai saglabātu vismaz dažus dzīves ideālus, vēlēdamies, izlīgt, tomēr diemžēl man tas viņa dzīves laikā vairs neizdevās. Jo Andrejs to nevēlējās. Iespējams, ka neizdosies savstarpēji arī citiem līdzīgiem ieskaitot tos, kuru personas kartītes atrodamas čekas maisos, ja viņi to nevēlēsies. Pat ja viņi ir baznīcas cilvēki un nemitīgi sludina visaugstākās ētiskās normas no Jaunās Derības, tomēr reālajā dzīvē vairums no viņiem baidās no atklātām sarunām. Un es pat teiktu, – daudzi baidās no izlīguma personiski vai ar sabiedrību un pat savas organizācijas iekšienē. Daudzi baidās no sevis paša, jo patiesi vājš, neaizsargāts un ievainojams spēj būt vienīgi garīgi netēloti stiprs cilvēks. Un ne tikai F.

Dostojevka lugā “Idiots”, kas ir viens no pasaules līmeņa šedevriem par minēto tematiku. Bet arī dzīvē...

Jo ja ne tā, tad tas viss sen būtu iepriekš noticis, pirms šie materiāli tika šogad Adventa laikā publicēti, un pirms tagad parādās daudzu cilvēku atmiņu stāsti par salauztām dzīvēm un visatļautību, par izlikšanos un tukšiem, pliekaniem vārdiem. Es šo, ko tagad rakstu, zināju un paudu atklāti jau sen. Arī tad, kad es par šo tiku izsmiets. Gan interneta dzīlēs, gan no kancelēm, gan sabiedrībā. Bet es vismaz emu runājis. Tālāk lai runā dokumenti un līdzcilvēku liecības. Jo tie, kas ir vēlējušies būt vaļsirdīgi, ir to paspējuši.

Vai man ar šo nelielo rakstu būtu vēlme taisīt kādu sensāciju vai attaisnošanos, jo ir taču daudz dokumentu un līdzcilvēku detalizētu liecību un personisko atmiņu tiem notikumiem un faktiem, ko šeit īsumā aprakstu, un viela pietiktu veselai grāmatai...!? Nē, drīzāk es vēlos atmiņās iedrošināt sevi un ikvienu, kas šaubās. Un pat ja kāds no mums kļūdījies un ne vienmēr rīkojies visās jomās kristāl-tīri, tad vismaz dažās mēs tomēr esam izturējuši, vai ne!?

Čekas maisu dēļ sabiedriskajās diskusijās tiek iežēlinot piesaukta Maskavas “roka” un sazin kas vēl. Kaut ir visai skaidri zināms, ka tieši ASV politiķi ir ieteikuši Latvijai beidzot publicēt un ļaut sabiedrībai iepazīt šos čekas dokumentus. Tos, kas ir pieejami tagad un vēl tos, kas būs publicēti nākamajos gados.

Un vēl jau sabiedrībā pusčukstus vairs nerunā par čekas maisiem vien. Jo tā jau daudziem ir vakardiena vai aizvakardiena. Ir jau mūsdienās arī “viedokļu saskaņotāji” vienā otrā vēstniecībā. Un gan jau arī tur daudzi vārdi ir vismaz elektroniski ieģrāmatoti, līdz kaut kāds kārtējais “WikiLeaks” gadā X publicēs arī šos failus. Un tad sapratīsim ļoti dramatiski vēl skaidrāk, ka atsevišķu latviešu (vai arī citu tautu?) iztapībai

nav ne gala ne malas. Jau sākot no R. Blaumaņa noveļu tēliem līdz pat vismūsdienuīgākajiem un vismodernākajiem cilvēkiem. Un tieši tādēļ garīgās patiesības attiecībā uz cilvēku dabu ir pārlaicīgas un runā par mums jebkurā no gadsimtiem. Tāpēc neteiksim gan slavenu frāzi “tādi bija laiki...” Jo tā-ā-ā-di laiki ir katru dienu. Svarīgi drīzāk ir tas, kādi esam mēs!

Ja kādam liekas, ka es šo visu rakstu brīnīdamies, tad es teiktu – nē! Es teiktu arī nē, ja man jautātu vai es šo visu vēlos nosodīt. Jo mēs taču visi esam ļoti nepilnīgi cilvēki. Ja kāds neklūp vienā lietā, tad citā tas tomēr neiztur kārdinājumus. Un tā ir ar visiem, bez izņēmuma. Tāpēc raudzīsimies uz šo pasauli ar vaļā acīm! Un ar vaļā acīm arī uz sevi!

Jo šādi Ziemassvētki latviešiem vēl vēsturē nav bijuši. Bet caur tādiem būs tomēr jādzīvo un jādodas uz nākamajiem Ziemassvētkiem. Tik tālu, cik katram Dievs ļaus. Un kaut nu vien paspētu...

Pēcvārda vietā.

Tiem, kas pieturas pie Lutera:

Ja tu paliec pie Dieva Dēla, tad nav iemesla raizēties par ķeizara, pāvesta vai bīskapa nežēlastību. /Mārtiņš Luters, Baznīcas Reformators/

Atvaino, manu kristīgo lasītāj, necitēšu Bībeli, kuru ikdienā lasu, un kas man ļoti mīla, bet kādu citu avotu –

Piedod viņam! Ne tāpēc, ka viņš ir pelnījis piedošanu, bet tāpēc, ka tev ir tiesības būt brīvam. /Haemin Sunim, Dzenbudisma Skolotājs/

2018.gada 22. decembrī,
Ziemassvētku sestdienā,

*Lai vienīgi Dievam gods,
Brīvmācītājs Valters Korālis*